

الفبای پژوهش های درسی

به انضمام

راهنمای ارائه کنفرانس

تالیف:

مرجان مرناسی

سرشناسم	: مرتاضی، مرجان، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدید آور	: الفبای پژوهش های درسی به انضمام راهنمای ارایه
مشخصات نشر	: کنفرانس / تالیف مرجان مرتاضی.
مشخصات ظاهری	: تهران: هنر سرای اندیشه، ۱۳۹۲.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۵۷-۸۴-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تحقیق - روش شناسی - راهنمای آموزش
موضوع	: گزارش نویسی - راهنمای آموزشی (متوسطه)
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲-۱۸۰/۵۵/۲۹۴۰ Q
رده بندی دیویی	: ۵۰۱/۴۲۰۷۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۷۲۹۶۹

الفبای پژوهش های درسی به انضمام راهنمای ارایه کنفرانس

مولف : مرجان مرتاضی

ناشر : هنر سرای اندیشه

نوبت چاپ : اول ناشر

سال انتشار : پائیز ۱۳۹۲

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

قیمت : ۴۵۰۰۰ ریال

تهران، خیابان لبافی نژاد، بین ابوریحان و دانشگاه، پلاک ۱۴۶، تلفن: ۶۶۴۶۳۸۶۳

فهرست

۹		مقدمه
۱۳		بخش اول: روش انجام تحقیق
۱۴		مراحل انجام تحقیق
۱۸		- انتخاب موضوع
۲۲		- طراحی تحقیق
۲۸		- کلیدواژه ها
۳۳		- مرور کلی
۳۶		- یافتن نظریه و بیان آن
۴۳		- مشخص نمودن نوع اطلاعات لازم
۴۵		- تهیه کارت منابع
۴۵		- یافتن اطلاعات در منابع
۴۹		- تمرکز بر موضوع پژوهش
۵۷		- "بیان هدف" از انتخاب موضوع
۶۰		- طرح سئوالات بارش فکری
۶۳		- تعیین تیتراهای فرعی
۶۷		- تهیه کارت یادداشت
۶۹		بخش دوم: روش تدوین تحقیق
۶۹		- تهیه فهرست
۷۲		- نوشتن متن اصلی تحقیق
۷۴		- انواع تحقیق
۷۶		- ارائه پا نویس
۷۹		- نوشتن مقدمه

- نوشتن نتیجه گیری ۸۲
- ذکر منابع ۸۳
- تهیه صفحه عنوان، صفحه بسم ا... و صفحه تکرار عنوان ۸۷
- صفحه تقدیر و تشکر ۸۹
- تهیه چکیده ۸۹
- رعایت مقررات مربوط به نگارش، تایپ و تکثیر ۹۱
- ارزیابی شما از کار خود ۹۵

بخش سوم : ارائه تحقیق بصورت شفاهی و کنفرانس در کلاس ۹۹

- مراحل اصلی در آماده سازی کنفرانس های کلاسی ۱۰۰
- مرحله اول: طراحی و برنامه ریزی کنفرانس که مهمترین بخش کار است. ۱۰۰
- مرحله دوم: تعیین ساختار کنفرانس و چگونگی بیان مطالب. ۱۰۴
- ساختار بخش ابتدایی یا مقدمه ۱۰۵
- ساختار بخش میانی یا متن اصلی ۱۰۸
- ساختار بخش نهایی یا نتیجه گیری ۱۱۱
- مرحله سوم: پیش بینی و آماده سازی ابزار دیداری و شنیداری در محل کنفرانس ۱۱۳
- مرحله چهارم: توجه به روش برقراری ارتباط مؤثر با مخاطبین. ۱۱۶
- مرحله پنجم: توجه به زبان ایما و اشاره^۱. ۱۱۸
- مرحله ششم: کاربرد و تلفظ صحیح کلمات و عبارات تخصصی و حتی عمومی مربوط به موضوع کنفرانس. ۱۱۹

منابع ۱۲۰

^۱ Body language

مقدمه

ارائه یک کار تحقیقی، از انواع تکالیفی است که همواره مورد توجه معلمان و اساتید بوده و بخشی از ارزشیابی آنان از فراگیران محسوب می گردد. هدف از تعیین این تکلیف نیز کسب اطلاعات بیشتر در زمینه موضوع تحقیق می باشد.

در مدت ۲۷ سال تدریس در مقاطع گوناگون به تجربه دریافته ام که امر تحقیق برای اکثر دانش آموزان و حتی دانشجویان با کپی برداری اشتباه گرفته شده است. در گفتگو با دانش آموزان و دانشجویان به این نکته پی بردم که درصد بسیار کمی از آنها از تحقیقاتی که انجام می دهند، مطلبی می آموزند چرا که برای انجام تحقیق خود از ابتدا هیچ طرحی ندارند و هیچ سؤال و نظری مطرح نمی نمایند و انجام تحقیق صرفاً به منظور کسب یک یا دو نمره برای کار عملی می باشد.

از سوی دیگر معلمان و اساتید به دلایل گوناگون از جمله حجم زیاد کتب آموزشی و مشغولیت بسیار در زمینه طرح سؤال و امتحان و پرسش های کتبی و شفاهی فرصت کافی برای مطالعه و تصحیح تحقیق دانش آموزان و دانشجویان و نیز راهنمایی کامل آنان در طی انجام تحقیق را ندارند. در اکثر مدارس نیز روش تحقیق به دانش آموزان تدریس نمی شود. این امر سبب گشته تا دانش آموزان با الفبای تحقیق

اشنا نشوند لذا فعالیتهایی را با عنوان تحقیق انجام می دهند ، بدون آنکه روش صحیحی را بکار گرفته باشند لذا بسیاری از تحقیقات دانش آموزان ویژگیهای تحقیق علمی را ندارد.

این درس آموخته نشده در دوره دانشگاه هم از همان سال اول مجددا مورد نیاز دانشجو قرار می گیرد. از آنجا که افزایش دقت در دانش آموزان نسبت به محیط، ایجاد توانایی تفکر انتقادی، خلاقیت و همچنین توانایی حل مسئله از اهداف آموزش است، آموزش چگونگی طراحی و انجام تحقیق به دانش آموزان یک امر ضروری در طول تحصیل مدرسه ای می باشد. در دوران تحصیلات عالیه این اطلاعات بطور تخصصی آموزش داده می شود.

انجام تحقیق بنا به موقعیت سنی و رشد فکری دانش آموزان در دوره های مختلف تحصیل متفاوت است. در دوره ابتدایی در دانش آموزان باید توانایی "مشاهده" و تقویت حواس نسبت به محرکهای محیط را تقویت نمود. در دوره راهنمایی توانایی آزمایش و همچنین تفکر در زمینه آنچه که آزمایش شده تمرین می شود.

در دبیرستان که حیطه شناختی دانش آموز گسترش می یابد و با علوم مختلف به شکل عمیقتری آشنا می شوند، می توان ارائه نظر، طرح سؤال مربوط به یک موضوع، جمع آوری اطلاعات مربوط به موضوع و ویژگیهای فنی یک تحقیق را به وی آموخت^۱.

تحقیقات دانش آموزی در دوره دبیرستان ضمن اینکه بطور کامل مانند تحقیقات علمی نیستند ولی می توانند علاوه بر کسب اطلاعات جدید، توانایی های متعددی را در زمینه تحقیق در فراگیران ایجاد نمایند. آموزش مهارت های پژوهشی به ایجاد توانایی طرح نظریه و ارائه فرضیه توسط آنان کمک نموده و نهایتاً منجر به ایجاد طرز فکر آفریننده و خلاق در آنان می شود.

دانش آموزان دبیرستان پس از یادگیری انجام تحقیقات خود به گونه ای که در کتاب حاضر بیان شده است، توانایی لازم برای آشنا شدن با روش تحقیق علمی را در مراتب بالاتر تحصیلی حاصل می نمایند چرا که در دبیرستان با اصول اولیه تحقیق آشنایی پیدا کرده اند.

کسب مهارت های تفکر خلاق و طرح نظریه و اولویت بندی مسائل در طول عمر برای انسان حتی اگر به دانشگاه هم راه نیابد در هر منصب و مرتبتی ضروری می باشد.

کتاب حاضر به فراگیران کمک می نماید تا پژوهش ها و کنفرانس های خود را قدم به قدم انجام دهند بدون آنکه دچار سردرگمی شوند.

این کتاب همچنین به دبیران محترم کمک می نماید تا هدایت تحقیق دانش آموزی را طبق مراحل ذکر شده هر چه آسانتر انجام داده و تحقیق را برای دانش آموزان جذاب و پربار نمایند.

به دبیران محترم توصیه می شود در صورت استفاده از این کتاب برای تدریس چگونگی انجام تحقیق، رعایت اطلاعات ارائه شده در کتاب را، در تحقیق های دانش آموزان بطور عملی از آنها بخواهند و از برگزاری

امتحان کتبی به سبک سایر کتب درسی و یا بعنوان تنها روش ارزشیابی پرهیز نمایند.

پیش نویس کتاب "الفبای پژوهشهای درسی" در سال تحصیلی ۱۳۸۶ توسط خود مؤلف و چاپ اول آن از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲ توسط دبیران مختلف در دبیرستانهای تهران تدریس شده است. در طی این سالها کتاب حاضر به علت آسانی متن و ارائه مثال های متعدد مورد تایید مدرسین آن قرار گرفت.

در چاپ دوم ضمن اینکه تلاش شده اشکالات چاپی قبلی تصحیح گردد، مطالبی نیز به کتاب اضافه شده است (بخش سوم) ولی همچنان تلاش بر آن بوده که مطالب بسیار مختصر و مفید ارائه گردند تا هم تدریس آن بصورت عملی انجام گیرد و هم برای کاربران بصورت یک دستورالعمل ساده و کاربردی باشد.